

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-14217
Otsuse kuupäev 13.02.2025
Komisjoni koosseis Meelis Pirn

Tarbija
Kaupleja Autoque OÜ (16428154)

Tarbija nõue Lepingust taganemine

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija avaldus rahuldamata.
2. Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Kaupleja pakkus weebiportaalil auto24.ee müügiks sõiduautot Mercedes-Benz A 45 AMG 4Matic Aero+ 2.0 R4 265 kW. Sõiduki hinnaks oli märgitud 16 999 eurot. Läbisõit 196 000 km. Märgitud oli ka, et auto on Eestisse toodud Saksamaalt ning tehnölevaatus kehtib kuni 04.2025; sõiduk on tehniliselt ja visuaalselt heas korras; margiesinduse ajalugu; viimane hooldus läbisõidul 192 000 km.

04.08.2024 saatis tarbija kauplejale e-posti teel järgmise küsimuse: Kas oleks võimalik tutvuda sõiduki hooldusajalooga? 05.08.2024 on kaupleja saatnud tarbijale sõiduki hooldusajaloo. Kaupleja ostis sõiduki 09.08.2024 hinnaga 16 800 eurot.

Tarbija väitel avastas ta pärast ostu sooritamist sõidukil mitmeid puudusi. Tarbija poolt esitatud arvetelt nähtub, et ta on käinud VEHO AS-is ja lasknud seal teha järgmisi töid või võtnud järgmisi hinnapakumisi: klapikambri kaane tihendi vahetus, käigukasti karteri vahetus (karter on alt roostes), jahutusvedeliku toru vahetus, paisupaagi vahetus (paisupaagi all on mõlk), summuti suka ja keskmise klambri vahetus, kojamehe mootori vahetus (vana on roostes), hooldus, õhufiltri vahetus, käigukasti õlivahetus, salongi õhufiltri vahetus, mootori õhufiltri vahetus, käigukasti õlifiltri vahetus jne.

Tarbija teavitas kauplejat puudustest 22.08.2024. Kaupleja vastas samal päeval, et loetletud vead on tavapärased auto vanust ja läbisõitu arvesse võttes; tegemist ei ole varjatud puudustega. 27.08.2024 teatas kaupleja, et ta on valmis ostma auto tagasi, kuid arvesse võttes vahepealset kulumist. 13.09.2024 teatas tarbija, et ta ei ole nõus autot kauplejale remontida ega üle vaadata tooma vaid viib selle margiesindusse – VEHO AS-i. Edasises kirjavahetuses nõudis tarbija auto

tagasiostmist sama hinna eest, millega tema selle ostis, vastasel juhul ähvardas ta tarbijakaitse kaasamisega. 09.10.2024 teatas tarbija kauplajale, et see võib tutvuda autoga Tallinnas VEHO kõrval asuvas parklas.

Kaupleja seisukoht:

Tarbija küsis 04.08.2024 sõiduki (Mercedes-Benz A45 sportauto) hooldusajalugu, mille kaupleja saatis ning lisas kommentaari, et kõik hooldused pole esindusse sisse kantud ning puudub väide kuulutuses, et tegu on avariivaba sõidukiga; välja on toodud vaid Eesti Liikluskindlustus Fondi avariilisuse info.

Tarbijale pakuti korduvalt autoga esmasel tutvumisel 09.08.2024, et autoga võib minna töökotta ostueelsesse kontrolli. Tarbija keeldus kontrollist ning kaupleja väitis, et täiendavat müügieelset kontrolli autole tehtud ei ole, seega ei pruugi olla kõikidest võimalikest vigadest teadlik, mis võivad tekkida loomuliku kasutuse tagajärjel. Tarbija otsustas sõidukit ise kontrollida.

Tarbija võttis müüjaga 13 päeva peale tehingut ühendust, et on tuvastanud õlilekke ning väidab, et õlileket on eelnevalt parandatud kasutades silikooni (antud sõiduki mootor on valmistajatehase poolt komplekteeritud, kasutades detailide tihendamiseks silikoonhermeetikut tavapärase füüsilise tihendi asemel). Tarbija leidis, et kaupleja on tahtlikult varjanud puudusi tema eest, kuigi kaupleja pakkus välja sõiduki kontrolli töökojas ning visuaalse vaatluse käigus kontrollis tarbija ise sõidukit. Tarbija väitel avastas ta lekke varem, kui teavitas sellest kauplejat, kuid otsustas autot edasi kasutada ja koheselt mitte teavitada kauplejat leitud veast.

Kaupleja oli nõus õlilekke kõrvaldama ning palus sõiduki toimetada tagasi Pärnusse, et saaks lekke täpsemalt töökojas defekteerida ning seejärel likvideerida. Tarbija keeldus müüjale sõidukit tagasi toomast, kuna nõudis, et sõidukit parandatakse vaid margiesinduses. Tarbija vastas kaupleja kirjadele kaootiliselt pika viivitusega, kasutades aktiivselt autot edasi ning läbides selle perioodi jooksul tuhandeid kilomeetreid, kuigi kaupleja oli nõus lahendust pakkuma. On näha kirjavahetusest, kus kaupleja saadetud kirjale 27.08.2024 vastab tarbija alles 13.09.2024 ning 13.09.2024 kaupleja poolt saadetud kirjale alles 6.10.2024 (kusjuures VEHO pakkumus oli koostatud juba 25.09.2024. VEHO remondipakkumusest on näha, et tarbija on soovinud pakkumise hinda tahtlikult kergitada, lisades sinna ka hoolduspaketi mootorile ja käigukastile koos erinevate filtritega ning võtnud pakkumise kõige kallimalt teenusepakkuvalt. Müümise hetkel polnud veljed värskelt värvitud ning autot oli pestud enne müüki korduvalt, kus velgedelt värvi koorumist ei esinenud. Tarbija on kasutanud velgede pesemisel kas ebasobilikku veljekeemiat või valesi töövõtteid.

Kaupleja oli nõus ka sõiduki tagasi ostma, kuid ei pidanud õiglaseks tagastada kogu müügitehingu summat, kuna sõidukit tarbiti jätkuvalt edasi ning tarbija tahtlikult viivitas müüja kirjadele vastamisega. Samuti on kirjadele viivitusega vastamise tulemusena nüüdseks auto odomeetri näit üle 200 000 km, mis kaupleja sõnul vähendab oluliselt sõiduki turuväärtust. Kaupleja soovib ka läbisõidu suurenemise tõttu tehingu tagasipööramisel auto tehnilist ja visuaalset heakorda kontrollida.

Kaupleja kinnitab, et ta pole tarbija eest puudusi varjanud, seda enam, et sõidukiga võimaldati minna ostueelsesse kontrolli. Kaupleja leiab, et sõidukit pole ebakvaliteetselt remonditud ja väited,

et selleks on kasutatud silikooni on valed. Hiljem avastatud kasutusest tingitud puudused on loomulik ekspluatsioon kasutatud sportauto puhul, millest osa võisid tekkida ka tarbimise käigus. Kasutatud autole ei saa seetõttu lisada uue auto kriteeriumeid.

Komisjoni põhjendus:

Pooled sõlmisid müügilepingu. VÕS § 208 lg 1 sätestab müügilepingu poolte peamised kohustused: asja müügilepinguga kohustub müüja andma ostjale üle asja, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu. Käesoleval juhul on tegemist tarbijalemüügiga VÕS § 208 lg 4 tähenduses. VÕS § 7 lg 1 kohaselt loetakse võlasuhtes mõistlikuks seda, mida samas olukorras heas usus tegutsevad isikud loeksid tavaliselt mõistlikuks. VÕS § 7 lg kohaselt arvestatakse mõistlikkuse hindamisel võlasuhte olemust ja tehingu eesmärki, vastava tegevus- või kutseala tavasid ja praktikat, samuti muid asjaolusid.

VÕS § 76 lg 1 sätestab, et kohustus tuleb täita vastavalt lepingule või seadusele. VÕS § 76 lg 2 kohaselt tuleb kohustuse täitmisel lähtuda hea usu ja mõistlikkuse põhimõttest, võttes arvesse tavasid ja praktikat. VÕS § 100 kohaselt on kohustuse rikkumine võlasuhtest tuleneva kohustuse täitmata jätmine või mittekohane täitmine, sealhulgas täitmisega viivitamine.

VÕS § 116 lg 1 sätestab, et lepingupool võib lepingust taganeda, kui teine lepingupool on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud (oluline lepingurikkumine). VÕS § 114 lg 1 sätestab, et kui võlgnik rikub kohustust, võib võlausaldaja anda võlgnikule kohustuse täitmiseks täiendava mõistliku tähtaja. VÕS § 116 lg 4 sätestab, et lepingust taganemine kohustuse täitmiseks käesoleva seaduse §-s 114 nimetatud täiendavat tähtaega andmata ei ole lubatud, kui kohustust rikkunud lepingupool kannaks teise lepingupoole lepingust taganemise korral kohustuse täitmiseks või täitmise ettevalmistamiseks tehtud kulutustega võrreldes ebamõistlikult suurt kahju. Siiski võib lepingust täiendavat tähtaega andmata taganeda, kui rikuti käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud kohustust või kui teine lepingupool teatab, et ta oma kohustust ei täida.

VÕS § 218 lg 2 sätestab, et tarbijalemüügi puhul vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis ilmneb kahe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest. VÕS § 218 lg 2² sätestab, et tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenud lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega.

Antud juhul ostis tarbija kasutatud auto. Kauplejal ei ole kohustust muuta sõidukit uueväärseks. Kasutatud asja ostjal tuleb arvestada, et kasutatud asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimustele mittevastavusi. Sõidukil võivadki mitmed osad vahetamist vajada ja see on sõiduki vanust arvestades mõistlikult usutav.

Riigikohtu lahendis 3-2-1-23-10 on leitud, et VÕS § 217 lg 2 p 6 kohaselt ei vasta asi muu hulgas lepingutingimustele, kui tarbijalemüügi puhul ei ole asi seda liiki asjadele tavaliselt omase kvaliteediga, mida ostja võis mõistlikult eeldada, lähtudes asja olemusest ja arvestades asja müüja,

tootja, varasema müüja või muu vahendaja poolt asja teatud omaduste suhtes avalikult tehtud avaldusi, eelkõige asja reklaamimisel või etikettidel. Kasutatud asjade puhul tuleb arvestada sellega, et asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimustele mittevastavusi. Kauplejal ei ole kohustust muuta sõidukit uueväärseks. (otsuse p.12)

Riigikohtu lahendis 2-21-1758 on leitud, et kasutatud sõidukite võõrandamise puhul ei ole sarnaselt muudele vanadele esemetele õige VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 kohaldamisel lepingutingimustele vastavuse hindamisel lähtuda samalaadsete uute sõidukite omadustest. Lepingutingimustele vastavaks võib osutuda ka asi, millel on tuvastatud selle vanusele tavapärase kulumine või vananemine. Seega tuleb müügilepingu eseme lepingutingimustele vastavuse hindamiseks asja omadusi puudutava kokkuleppe puudumisel hinnata, mida võis ostja eseme vanust, kasutusotstarvet ja senist tegelikku kasutust arvestades müügilepingu eseme seisukorra kohta mõistlikult oodata. Kui müügilepingu eseme seisukord on halvem sellest, mida võis ostja eseme vanust, kasutusotstarvet ja senist tegelikku kasutust arvestades müügilepingu eseme seisukorra kohta mõistlikult oodata, võib tegemist olla müügilepingu eseme lepingutingimustele mittevastavusega VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 tähenduses. (otsuse p. 10.2)

Tarbija ei ole otsesõnu selgitanud, milles seisneb antud juhul tema arvates lepingurikkumine. Tarbija avaldusest võib aru saada nii, et ta peab lepingurikkumiseks kõigi nende puuduste (tegemist vajavate tööde ja välja vahetamist vajavate detailide) loetelu, millised kajastuvad VEHO AS arvel.

Materjalidest ei nähtu, et kaupleja oleks kinnitanud, et tegemist on väga heas seisukorras või uueväärse sõidukiga. Arvestades auto vanust ja müügihinda ei saagi mõistlik inimene eeldada, et tegemist on väga heas seisukorras või uueväärse sõidukiga. Tarbijal oli võimalus sõiduk kas ise põhjalikult üle vaadata või lasta seda teha spetsialistil. Tarbija neid võimalusi ei kasutanud.

VEHO AS arvel kajastatud puudused on komisjoni arvates puudused, mis on tavapärased ja iseloomulikud sellise ea ja läbisõiduga auto puhul. Kui tarbija avastas sõidukil puudused, mille eest tema arvates vastutab müüja, oleks ta pidanud andma müüjale võimaluse puuduse kõrvaldamiseks. Antud juhul on müüja küll leidnud, et tema antud puuduse eest ei vastuta, kuid on ostjale vastu tulles nõustunud sõidukit remontima (kõrvaldama õlilekke). Komisjoni arvates oli tegemist mõistliku ettepanekuga ja jääb arusaamatuks, miks tarbija seda võimalust ei kasutanud. Tarbijal puudus igasugune õiguslik alus nõuda, et tema autot võib remontida ainult margiesinduses ja et tema auto puudustega tutvumiseks peab Pärnus asuv müüja sõitma Tallinnasse VEHO AS kõrval asuvale parkimisplatsile.

Kokkuvõtteks leiab komisjon, et kaupleja ei ole müügilepingut rikkunud ja tarbijal puudub õiguslik alus lepingust taganemiseks.

Eeltoodust tulenevalt jätab komisjon tarbija nõude rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Meelis Pirn

/allkirjastatud digitaalselt/